

Universitätsbibliothek Paderborn

Anthologia Sacra

Ex Probatissimis Vtrivsqve Linguæ patribus collecta, atque Octastichis
versibus comprehensa

Billy, Jacques de

Parisiis, M.D.LXXV.

Exigendam esse vitam nostram ad Dei legem, non ad aliorum normam.
86.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50828](#)

S A C R A

etiam Leo reuocatur à preda: &
tamen Leo venit, leo redit. Preda
non rapuit: non malitiam posuit.
Quid malum est pœnam timere?
Quis enim non timet? quis latro?
quis sceleratus? quis nefarius?
Quod autem de leone ait, idem
de lupo quoque postea dicit.

Exigendam esse vitam nostram
ad Dei legem, non ad alio-
rum normam.

86.

Quid iuuat ægrotum, ferro dum membra secantur,
Cernere quem morbi vis mage dira premat?
Quid iuuat immersum vitiis, & crimine fiedum,
Cernere noxa quibus sit numerosa magis?
Æthiopes inter sic fuscus se putat album:
Sic balbo in mutis manat ab ore lepos.
Sic inter nanos se iudicat ille gigantem,
Qui magnos inter manus habendus erit.

S C H O L I A.

Car. I.   Quid iuuat ægrotum) Gregorius
Nazianz. hac similitudine ostendit eos misero consolationis ge-

nere sese fouere, qui, cùm parum
rectè atque integrè viuant, alios
quosdam, qui flagitosius vi-
uant, sibi ante oculos ponunt.
Eius verba hæc sunt, ut quidem
ipse vertere potui.

Nec verò illa meam recreant solatia mentem,
Verbaque decipiunt, quæ turpes subdola motus,
Auxilium vitiisque ferunt, prauimque fauorem.
Grandia nec cernens aliorum crimina lator,
Excelsa tanquam ipse sedens virtutis in arce.
Quid iuuat ægrotum, ferro dum membra secantur,
Cernere quos grauius cruciet vis aspera ferri?
Quid iuuat obstrictum vitius sceleratior alter?

Atque in eandem sententiā O- Lib. 3.
rigenes quoque ad hūc modum
loquitur: Beatus est, qui ex cōpa-
ratione meliorū iustus est, & non
ex cōparatione pessimorū, sicut
Sodoma, quæ ex cōparatione Ie- Ezech.
rusalē iustificata memoratur. Vn- 16.
de & ego vereor, ne ex nobis, qui
videmur esse in Ecclesia Dei, &
legi eius operā dare, ac præceptis
Euangelicis deseruire, inueniātur

comm. in
epist. ad
Rom.

S A C R A

aliqui infidelium iustificandi. Ac
rursum aliquanto post: Operam
demus , vt sicut fide precedimus
gentes , ita actibus & operibus
pracellamus: ne mala nostra hant
aliorum bona, & illorum tempe-
rantia nostram redarguat intem-
perantium.

*Quid iuuat immersum) Aliorum
vita nostrae vitae norma esse mi-
nimè debet , verum lex Dei,
sancta ipsius pracepta : ad quae
quisquis se exigere & expendere
in animum induxit, non erit
quamobrem in virtutibus sui
animos attollat: vt qui, qualibet
magnos in virtute progressus fer-
cerit , tamen nisi amore proprio
planè cæcatus sit, multis se vitis
infectum esse confiteri cogatur.
Quæ quidem protinus agnoscat,
vt ad lucem accesserit, atque ac-
tiones suas ad diuinam legem
exp*

expenderit, quemadmodum præ-
clarè ostendit Gregorius in libro
Moralium. Qua etiam in re si-
militudinē à ligno dicit, quod
quidem, inquit, rectum creditur,
si ad regulam non ducatur: sed
cùm regulæ iungitur, per quan-
dam tortitudinem tumescit, inue-
nitur: quia nimirum rectitudo
accedens increpat, quod oculus
deceptus approbat. Hæc ille. At- *In Præc.*
que eodem modo Gregorius *ad verg.*
Naziāzenus in Carminibus suis
idem argumentum vrget, perspi-
cuéque ostendit, stulti hominis
esse, ob quendam in virtute pro-
gressum gloriari, ac præ iis, qui in
vitiorum cœno voluntantur, ma-
gnificè de se sentire. Quem qui-
dem locū, quoniam imprimis ele-
gans est, non pigebit in medium
proferre. Ad hunc igitur ferè mo-
dum ita loquitur.

f

S A C R A

Neve tuam ex quo librans examine vitam,
Si quem criminibus fœdum, aut errore vagantem,
Præterea, ideo esse putas virtutis in arce
Non etenim summæ est prauos præcellere laudu.
Sit tibi lex diuina modus, sit rector Olympi,
Qui, quamvis alios cursu præcedere possum,
Te tamen immense exuperat, retroque relinquit,
Nec, cum non impar numerus virtutis honore
Te superet, quam qui laudis tibi porrigit herbam,
Sic animos tollas, quasi non sit par tibi quisquam.
Te supra excelsi latissima regia cœli:
Tu vero inter humi fusos, pronosque iacentes,
Altius assurgens, quid laude efferris inani?
Ut sol in nitidis Phœbēque, et sidera, lymphis,
Piscibus irradiant, quanquam non illa, sed umbra,
Vanaque prospiciunt veri simulacra remoti,
Latanturque umbris, & imagine lucis inani.
(Non etenim ex falsis emersi fluctibus inquam
Lucida cœrulei spectarunt sidera cœli.
Namque alias illis esset dignoscere promptum
Quodnam sit verum lumen, quæ ludicra lucis.)
Haud aliter quidam, quia magni culmina regi
Nunquam lustrarunt oculis, nec imagine mentis,
Si paulum assurgent, fastigia laudis habere
Summa putant.

Serm. Eodemque modo August. in Ser.
96. de mone quodam his verbis utitur
temp. Attendis quid alias non faciat;

non quid te iubear facere Deus.
Metiris te de comparatione pe-
ioris, non de iussione melioris.
Non quia ille non facit, ideo tu
magnum aliquid facis: sed quia
gaudetur ad quædā minima ope-
ra vestra: quia tanta est sterilitas
vestra, vt ad modica gaudeatur.
Quasi securi vobis blādimini de
minimis eleemosynarū granis: &
aceruos obliuiscimini peccato-
rum. Protulisti fortè nescio quid
paruū, quod alias, aut nō habuit,
aut nō protulit, cū haberet. Noli
attendere post te quis non faciat,
sed quid te iubeat de^o facere. De-
niq; Gregorius in eundē sensum
sic loquitur: Qui distictionē Iu-
dicis attendunt, plus de malis suis
metuūt, quàm de imperfectis iu-
sticiis suis exultant: plus inspiciūt
quod de iis, quę adhuc agenda
sunt: debitores tenētur, quā quod
f ij

Lib. 22.

Mor. ca.

6.

S A C R A

operantes quandam iam debiti
partem soluunt. Neque enim ab-
solutus est debitor, qui multa
reddit, sed qui omnia: nec ad bra-
uium victoriae peruenit, qui in
magna parte spectaculi velociter
currit, sed iuxta metas veniens, in
hoc, quod est reliquum, deficit.

Flagitiosam vitam plus mo-
lestiae, quam volupta-
tis habere.

87.

CVi dicam hos similes, quibus est damosa voluptas
Charior, eternae quam bona cuncta domus?
An phrenesi captus? an ei qui patre relicto
Optabat siliquis pellere posse famem?
An Iacob ea potius de stirpe creatis,
Quae dabant etherea Christus ab arce cibum?
His tamen (o miseros homines, o pectora leua!)
Hac dape porrus erat, ce pa nocensque prior?

S C H O L I A.

Lib. 20. Cui dicam hos similes) Huius cas-
Moral. minis sententiam à D. Gregorio
cap. 16. mutuatus sum, qui in Moralium